

K Ä S K K I R I

31. juuli 2019 nr 1-1/19/154

Pruunkaru küttimismahu kehtestamine 2019/2020 jahiaastal

1. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD KAALUTLUSED

- 1.1. Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 4 lg 2 p 5 kohaselt on pruunkaru (*Ursus arctos*) suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi *jahieeskiri*) § 5 lg-le 1 võib karule, välja arvatud poegadega emakarule, pidada varitsus- või hiilimisjahti 1. augustist 31. oktoobrini karu tekitatud kahjustuste piirkonnas kahjustuste vältimise eesmärgil.
- 1.2. *JahiS* § 22 lg 2 alusel kehtestab pruunkaru küttimismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes *JahiS* § 21 lg-s 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. *JahiS* § 21 lg 4 ja sama paragrahvi lg 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” (edaspidi *määrus nr 27*) §-st 1 tulenevalt lähtub Keskkonnaamet pruunkaru küttimismahu kehtestamisel lisaks jahindusnõukogu ettepanekule Keskkonnaagentuuri ulukite seire aruandest.
- 1.3. Keskkonnaagentuuri aruanne „Ulukiasurkondade seisund ja küttimissoovitus 2019”¹ (edaspidi *Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruanne*) sisaldab ettepanekut määrata pruunkaru küttimismahuks 2019/2020 jahiaastal Eestis maksimaalselt kokku 70 isendit, sellest Harju maakonnas 5, Ida-Viru maakonnas 12, Jõgeva maakonnas 10, Järva maakonnas 7, Lääne-Viru maakonnas 10, Põlva maakonnas 3, Pärnu maakonnas 4, Rapla maakonnas 5, Tartu maakonnas 9, Valga maakonnas 1 ja Viljandi maakonnas 4. Ettepaneku tegemisel on arvestatud pruunkaru asustustihedust, juurdekasvunäitajaid, arvukuse muutust viimase nelja aasta jooksul, eelnevate aastate küttimisstruktuuri ning 2018. ja 2019. aastal kahjustuste paiknemist ja ulatust. Ettepanekus soovitatakse mitte lubada pruunkarude küttimist Nissi, Kooraste, Aakre ja Tääksi jahipiirkondades, kuna nimetatud jahipiirkonnad ei ole esitanud 2017. ja 2018. aastal karu vaatluslehti. Samuti tehakse ettepanek mitte lubada pruunkarusid küttida Eesti lõunapiiril paiknevates jahipiirkondades Pärnu, Valga ja Viljandi maakondades, soodustamaks pruunkaru asurkonna lõunasuunalist levikut. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes tehakse ettepanek 2019/2020. jahiaastal mitte lubada pruunkaru küttida Hiiu, Lääne, Saare ja Võru maakondades.
- 1.4. *JahiS* § 9 lg 3 p 1 kohaselt kuulub jahindusnõukogu pädevusse muu hulgas ettepanekute tegemine Keskkonnaametile pruunkaru küttimise korraldamiseks. Kokkuvõtte 2019. aasta

¹ Aruanne on internetis kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil:

https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/seirearuanne_2019.pdf, 30.07.2019.

mais, juunis ja juulis toimunud maakondlike jahindusnõukogude ettepanekutest pruunkaru küttemismahu suuruse ja jaotuse osas 2019/2020. jahiaastal on leitav Keskkonnaameti kodulehelt². Harju, Ida-Viru, Jõgeva, Järva, Lääne ja Lääne-Viru maakonna jahindusnõukogud on teinud ettepaneku kütida 2019/2020. jahiaastal maakonniti 12, 15, 20, 12, 2 ja 25 pruunkaru. Põlva, Pärnu, Rapla, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakondade jahindusnõukogud tegid ettepaneku kütida sellel jahiaastal maakondades vastavalt 6, 7, 10, 10, 2, 3 ja 2 isendit. Hiiu ja Saare maakondade jahindusnõukogud Keskkonnaametile pruunkaru küttemise korraldamiseks ettepanekute tegemist ei arutanud, kuna mõlemal saarel karusid nende vähesuse või puudumise tõttu ei kütita. Jahindusnõukogude küttemismahtude ettepanekud edastati analüüsiks Keskkonnaagentuurile.

- 1.5. Keskkonnaameti peadirektori 19.06.2019 käskkirjaga nr 1-1/19/141 „Loa andmine pruunkaru isendi küttemiseks väljaspool jahiaega Harjumaal Aegviidu jahipiirkonnas” (edaspidi *käskkiri nr 141*) lubati väljaspool jahiaega eriloa alusel kütida Aegviidu jahipiirkonnast üks pruunkaru, kes tabati Aegviidu alevist 05.07.2019. Vastavalt käskkirja nr 141 punktile 2.7 ja Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande ettepaneku kohaselt lahutab Keskkonnaamet enne jahihooaja algust eriloaga kütitud pruunkaru vastava maakonna küttemismahu ettepanekust maha, mistõttu tuleb Harju maakonna pruunkarude küttemismahuks kehtestada kokku 4 isendit ja Eesti Vabariigi territooriumil kokku **69** isendit.
- 1.6. 15.07.2019 tegi keskkonnaministri 28.06.2013 käskkirjaga nr 651 moodustatud suurkiskjate kaitse ja ohjamise korraldamise töörühm Keskkonnaametile ettepaneku kehtestada pruunkaru küttemismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatule³. Töörühma kuulusid Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri, Eesti Jahimeeste Seltsi ja Tartu Ülikooli esindajad. Maakondlikud küttemismahud soovitatakse jaotada vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatud ettepanekutele. Piirkondliku jaotuse osas palutakse arvestada kahjustuste olemasolu ning võimalusel soodustada noorloomade küttemist. Keskkonnaamet nõustub nende kaalutlustega.
- 1.7. Arvestades Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande, käskkirja nr 141, Keskkonnaagentuuri ja jahindusnõukogude seisukohtade, suurkiskjate kaitse ja ohjamise korraldamise töörühma ettepaneku, kahjustuste esinemise sageduse, pruunkaru arvukuse ja levikuala laiendamise soodustamisega, on põhjendatud kehtestada 2019/2020. jahiaasta pruunkaru küttemismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes ja suurkiskjate töörühma protokollis toodule. Maakondliku küttemismahu jagamisel jahipiirkondade vahel on arvesse võetud pruunkaru kahjustuste esinemist jahipiirkondades ja jahindusnõukogude esitatud ettepanekuid.
- 1.8. Võttes arvesse eelpool toodud ettepanekuid ning vajadust suunata pruunkarude küttemist eelkõige kahjustuskolletesse, on Keskkonnaamet seisukohal, et karude küttemismaht on 2019/2020. jahiaastal mõistlik kehtestada 2 osas, jättes 10% küttemismahust jahihooaja alguseks kehtestamata (reservi). Küttemismahu esimese osana kehtestatakse 90% Keskkonnaagentuuri poolt soovitatud pruunkarude maksimaalsest küttemismahust ehk teisisõnu **63 isendit**. Eelpool toodud põhimõtteid järgides kehtestatakse Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitusel ühe isendi võrra väiksem karude küttemismaht esialgu Jõgeva, Järva, Lääne-Viru ja Tartu maakonnale ning kahe isendi võrra väiksem küttemismaht Ida-Viru maakonnale, kuna selles maakonnas on kehtestatavat küttemismahtu arvesse võttes võrreldes teiste maakondadega oluliselt vähem karukahjustusi. Teisisõnu kehtestatakse maakondadele esialgseks karude küttemismahuks vastavalt 9, 6, 9, 8 ja 10 isendit. Reservi jäetavate isendite küttemismahu (kokku 6 pruunkaru) kehtestab

² Jahindusnõukogude protokollid on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <https://dhs-adr-kea.envir.ee/Results.aspx?title=jahindusnC3%B5ukogu®Code=13-15%2f19&topOnly=1>, 30.07.2019.

³ Protokoll on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 18.07.2019 nr 13-11/19/11929 all.

Keskkonnaamet küttemismahu teise osana jahihooajal vastavalt lisanduvate karukahjustuste esinemisele Eesti maakondades.

- 1.9. Nendes Eesti maakondades, kus maakondade jahindusnõukogud maakonna sisese pruunkaru küttemismahu jagamisel karukahjustusi arvesse ei ole võtnud ning ei ole teinud ettepanekut küttemismahu määramiseks jahipiirkondadele, kus esinevad konkreetset karukahjustused, jagab Keskkonnaamet karude küttemismahu jahipiirkondade vahel osaliselt ise, võttes arvesse 2019. aastal mesilatele tekitatud kahjustusi, maakondade jahindusnõukogude ettepanekuid ja Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitusi. Eelpool toodud põhjustel on pruunkarude küttemisele seatud täiendavad tingimused Harju, Ida-Viru, Lääne-Viru, Põlva, Pärnu, Rapla, Valga ja Viljandi maakondades. Jõgeva, Järva ja Tartu maakondade puhul nõustub Keskkonnaamet jahindusnõukogu ettepanekuga maakonna sisese pruunkarude küttemismahu jagamiseks jahipiirkondade vahel.
- 1.10. JahiS § 21 lg-st 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt keskkonnaministri määruse nr 27 § 3 lg-dele 2, 3 ja 6 hõlmab see kohustus kütitud või hukkununa leitud pruunkaru kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust.
- 1.11. Pruunkarude küttemise paremaks korraldamiseks tegid jahindusnõukogud pruunkaru küttemise korraldamise ettepanekutes Keskkonnaametile ettepaneku määrata maakondlikud kontaktisikud, kes vahendavad pruunkarude küttemise ja jahtide registreerimisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud kontaktisikud on jahindusnõukogule ja Keskkonnaametile andnud kirjaliku kinnituse, et nad on nõus eespool toodud informatsiooni vahendama. Keskkonnaamet peab jahindusnõukogude ettepanekut põhjendatuks. Pruunkaru küttemismahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada karujahi eelneva registreerimise süsteem kontaktisiku kaudu, tagamaks maakonnas toimuvatest jahtidest teadasaamine ning kütitud pruunkaru küttemisest ja võimalikust küttemismahu realiseerimisest ajakohase teabe edastamine. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet jahi registreerimise ja kütitud isendist teavitamise vormiks lühisõnumi (SMS). Maakondlike kontaktisikute nimed ja kontaktid on leitavad käskkirja lisas 2 (lisatud).

2. OTSUSTUS

Arvestades punktis 1 esitatud asjaolusid ja põhjendusi, kooskõlas keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” § 3 lg 2, 3 ja 6, JahiS § 22 lg 2 ning keskkonnaministri 20.05.2014 määrusega nr 13 kehtestatud „Keskkonnaameti põhimäärus” § 5 lg 2 p 41 ja § 6 lg 2 p 19 alusel:

- 2.1. Kehtestan 2019/2020. jahiaasta pruunkaru (*Ursus Arctos*) küttemismahuks Eesti Vabariigi territooriumil kokku 63 isendit ning kinnitan küttemismahu jagunemise maakondade vahel ning küttemistingimused pruunkaru küttemise korraldamiseks vastavalt käskkirja lisale 1.
- 2.2. Tagamaks pruunkaru küttemismahust kinnipidamise, kehtestan pruunkaru jahi registreerimise ja pruunkaru küttemisest teavitamise korra:
 - 2.2.1. Pruunkaru jaht tuleb eelnevalt registreerida käskkirja lisas 2 nimetatud jahpidamise asukohajärgse maakonna kontaktisiku juures, arvestades käskkirja lisas 1 sätestatud küttemismahtu ja -tingimusi. Pruunkaru jahi registreerimiseks tuleb asjaomase kontaktisiku telefoninumbrile saata lühisõnum (SMS), milles tuleb märkida märksõna „**karujaht**”, **küti nimi**, **jahipiirkond** ja **jahiala** (kui see on lisas 1 nimetatud), kus jahti peetakse. Lühisõnumiga registreeritud pruunkaru jaht kehtib 12 tundi arvates lühisõnumi saatmise hetkest.
 - 2.2.2. Pruunkaru küttemisest tuleb käskkirja lisas 2 nimetatud jahpidamise asukohajärgse maakonna kontaktisikut teavitada viivitamatult pärast pruunkaru küttemist, saates

kontaktisiku telefoninumbrile lühisõnumi (SMS) sisuga: märksõna „**karu kütitud**”, **küti nimi, jahipiirkonna ja jahiala** (kui see on lisas 1 nimetatud) nimi, kus karu kütiti.

2.2.3. Lühisõnumi „karu kütitud“ saamisest teavitab kontaktisik viivitamatult kõiki kehtivale jahile registreerinud jahimehi lühisõnumi (SMS) teel (sisu: „karu kütitud”, jahipiirkonna (ja jahiala) nimi, kus karu kütiti) nende ohjamisalal pruunkaru kütimisest ning kütimismahu täitumisest ka karujahi lõppemisest. Peale kütimismahu täitumist ja vastava teavituse saamist lõpeb kohe kõigi karujahil olevate jahimeeste registreering.

2.3. Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:

2.3.1. korraldama jahti viisil, mis tagaks kehtestatud kütimismahust kinnipidamise;

2.3.2. teavitama ühe ööpäeva jooksul karu tabamisest lühisõnumiga (SMS), sõnumi sisu „karu kütitud“ ja jahipiirkonna nimi, Keskkonnaameti jahinduse spetsialisti järgmiselt:

- Harju, Järva, Rapla maakond – Uno Treier, telefon 514 9565;
- Pärnu maakond – Ivar Marlen, telefon 5304 0354;
- Jõgeva, Tartu, Ida- ja Lääne-Viru maakond – Heete Ausmeel, telefon 56886919;
- Põlva maakond – Margo Tannik, telefon 516 0148.
- Valga ja Viljandi maakond – Mihkel Pastik, telefon 53044134

2.3.3. teavitama jahiloo saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest.

2.3.4. esitama Keskkonnaagentuurile hiljemalt jooksva aasta 20. novembriks kütitud isendite andmed (ankeet) ja märgistatud bioproovid (lihaseproov, emasloomal emakas koos munasarjadega ja esimene premolaar).

2.4. Teha käskkiri teatavaks kõigile jahipiirkonna kasutajatele ja käskkirja lisas 2 nimetatud kontaktisikutele.

Käskkirja on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Leelo Kukk
peadirektori asetäitja peadirektori ülesannetes

Jaotuskava: jahinduse ja vee-elustiku büroo, regioonid

Teadmiseks: Keskkonnaagentuur, Keskkonnainspeksioon,
Keskkonnaministeerium, Eesti Jahimeeste Selts ejs@ejs.ee

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo
metsaosakond